

Експериментальне дослідження підтвердило ефективність розробки системи адаптивного навчання студентів нефілологічного профілю підготовки на основі освітніх Web-технологій. Порівняльний кількісний і якісний аналіз отриманих у результаті педагогічного експерименту даних і статистично значущі збільшення розробленого показника ефективності іншомовної підготовки показали, що після використання АСНІМ кількість студентів експериментальної групи з рівнем знання іноземної мови А1 зменшилася на 15,21 %, з рівнем А2 – збільшилася на 6,88 %, з рівнем знань В1 – збільшилася на 6,16 %, з рівнем знань В2 – на 2,54 %, при зменшенні кількості студентів з рівнем знань А1 на 6,14% у контрольній групі. Кількість студентів з рівнем А2 збільшилася на 1,44 %, з рівнем знань В1 – на 3,61 %, з рівнем знань В2 – на 0,36 %. Показник ефективності іншомовної підготовки студентів нефілологічного профілю (перейшли на наступний рівень – А1 → А2 → В1 → В2.) збільшився на 30,79 %.

На основі проведеного дослідження ми дійшли висновку, що використання АСНІМ уможливорює її використання як інтегрованої частини іншомовної підготовки майбутніх правоохоронців, особливо у форматі змішаного навчання.

Крижна Анастасія Євгенівна,
студент 1-го курсу навчально-наукового
інституту № 2 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий керівник:
старший науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем протидії
злочинності навчально-наукового
інституту № 1 Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук ***Бурак М. В.***

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ЮРИСТІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ КРАЇН ПІВНІЧНОЇ ЄВРОПИ: ШВЕЦІЯ ТА ФІНЛЯНДІЯ

Об'єктивною реальністю розвитку України сьогодні є розширення міжнародних зв'язків й інтеграція до європейської спільноти. За таких умов володіння фахівцями іноземними мовами набуває особливого значення і стосується всіх сфер

життя, де навички іншомовної комунікації є ключовими для розвитку міжнародних відносин, проведення різноманітних заходів, культурного обміну між представниками різних країн тощо. Багатомовність і полікультурність вважаються необхідними умовами життєдіяльності громадян нової Європи і, відповідно, України. Потреба сучасного суспільства у фахівцях, які вільно володіють іноземною мовою, зумовлює необхідність пошуку нових конструктивних ідей для вирішення проблеми оптимізації та інтенсифікації формування іншомовної професійної компетентності й у студентів юридичного профілю.

Європейська інтеграція України спричинює значні зміни в усіх сферах суспільства, зокрема в галузі права. Звідси необхідними видаються зміни в юридичній освіті, оскільки сучасна європейська держава потребує висококваліфікованих фахівців, здатних до ефективної професійної діяльності з урахуванням міжкультурної комунікації. Такі вимоги включають в себе знання європейських мов і розвинену здатність до спілкування іноземною мовою відповідно до умов європейської інтеграції. У Європейському просторі вищої освіти існує стандарт володіння на достатньому рівні принаймні однією іноземною мовою, що входить до переліку обов'язкових компетентностей сучасного фахівця з вищою освітою; тому значення іншомовної підготовки студентів-юристів не може бути переоцінене, а прискорення процесу гармонізації національної правової системи до вимог Європейського Союзу видається викликом для українського суспільства [1].

Розвиток іншомовної підготовки у вищій професійній освіті обумовлений цілеспрямованою державною політикою України щодо європейської інтеграції та реформування вищої освіти.

Отже, на прикладі розвинених північноєвропейських країн, як Швеції та Фінляндії розглянемо ключові фактори іншомовної підготовки фахівців права.

Шведські університети часто потрапляють до списку найкращих університетів світу.

Наприклад, у рейтингу світових університетів за версією Times Higher Education Стокгольмський університет зайняв 134 позицію в списку кращих університетів світу.

Юридичний факультет цього університету є найбільшим у Швеції як за кількістю науковців, так і за кількістю студентів (біля 3500). Навчання в бакалавраті триває 4, 5 років і завершується юридичним екзаменом й, за умови його успішного

складання, отриманням ступеня магістра права. Це стандартна схема підготовки юриста в Швеції. Факультет є єдиним у Швеції, який має авторитетних фахівців у галузях права інформаційних технологій і права європейської інтеграції (обидва предмети є обов'язковими для вивчення). Стандартна програма бакалаврату складається з обов'язкових курсів, які викладаються протягом шести з половиною семестрів. Протягом останнього року, перед завершенням курсової роботи під керівництвом викладача, студент повинен обрати один з-поміж 60-ти спеціалізованих курсів. Приблизно чверть цих курсів англійськомовні. Цікаво, що іноземні студенти мають можливість обрати курс, що викладається шведською мовою. Майже всі курси завершуються складанням письмового іспиту. На факультеті не існує підсумкового іспиту при завершенні магістратури, однак для присудження їм ступеня магістра студенти мають отримати з усіх предметів оцінки, не менші за «В». У разі не зовсім успішного завершення навчання для студентів існує велика кількість можливостей для перескладання тих чи інших предметів.

Університет Стокгольма має в своєму розпорядженні значну кількість програм студентського обміну й щороку до нього приїжджає біля 100 іноземних студентів з університетів - партнерів з усього світу. Іноземні студенти можуть відвідувати курси юридичної англійської мови (просунутий рівень – advanced level). Також для таких студентів факультет пропонує 26 англійськомовних дисциплін: «Шведське право в контексті», «Конституційне право Європейського Союзу», «Право та інформаційно-комунікаційні технології», «Процесуальне право ЄС», «Права людини в глобальній перспективі», «Сучасні підходи до правової аргументації», «Порівняльне право», «Банківське право та право фінансової інтеграції», «Право ЄС та управління», «Європейське право інтелектуальної власності», «Верховенство права», «Міжнародні договори», «Морське страхування» тощо.

Що стосується навчання в магістратурі, то тут для майбутніх магістрів права запропоновано 5 повністю англійськомовних програм: «Право навколишнього середовища (екологічне право)», «Європейське право інтелектуальної власності», «Європейське право», «Міжнародне комерційне арбітражне право» та «Право й інформаційні технології» [2]. Особи, які бажають навчатися за цими програмами й для яких англійська не є рідною мовою, повинні надати підтвердження

свого рівня володіння нею; як правило, це сертифікати з результатами тестів TOEFL (комп'ютерна версія) не менше 250 балів або IELTS не менше 6.0. Шведські студенти можуть надати альтернативний документ про трирічне вивчення англійської мови в старшій школі або еквівалент докторського ступеня з англійської мови.

Докторська підготовка на юридичному факультеті триває чотири роки (денне навчання, стаціонар), завершується отриманням ступеня «доктор права» (LL.D) й здійснюється, як правило, шведською мовою. Під час вступу до аспірантури не вимагається жодних документів про знання (шведської) мови. Однак, у вимогах до аспірантів зазначається, що вони повинні володіти на високому рівні як шведською, так і англійською мовами, а також, що дисертація може бути написана однією з цих мов [2].

Гельсінський університет – один із найбільших університетів Фінляндії.

На юридичному факультеті Університету Гельсінкі навчаються близько 2300 студентів [3]. На додаток до цього кожного року на факультеті проходять стажування близько 120 студентів з обміну з усього світу, й приблизно половина здобувачів ступеня «магістр» здійснює стажування за кордоном.

Навчання в магістратурі може здійснюватися фінською, шведською або англійською мовою. Юридичний факультет розпочав підготовку магістрів англійською мовою ще в 1991 році й вдосконалює та розвиває її до теперішнього часу. Наразі факультет пропонує солідний вибір англослов'янських курсів на першому, другому та третьому циклах вищої освіти. Разом із фінським ступенем бакалавра й магістра права факультет пропонує чотири міжнародні англослов'янські магістерські програми: «Демократія й глобальні трансформації» («Democracy and Global Transformations»), «Економіка, держава й суспільство» («Economy, State and Society» (Erasmus Mundus)), «Європейські студії» («European Studies») та «Міжнародне ділове право й публічне міжнародне право» («International Business Law and Public International Law»). Докторська підготовка може здійснюватися трьома мовами: фінською, шведською та англійською.

Юридичний факультет задіяний у багатьох видах діяльності по співробітництву з метою подальшого зміцнення міжнародних аспектів викладання та наукових досліджень, а також підвищення рівня знань і навичок випускників для роботи

в міжнародному та полікультурному середовищі в самій Фінляндії та за її межами.

Таким чином, аналіз іншомовної підготовки студентів-юристів у шведських та фінських університетах дозволив виявити такі її особливості: 1) для розглянутих університетів характерно, починаючи вже з першого циклу вищої освіти, викладання деяких юридичних дисциплін англійською мовою; 2) у всіх описаних університетах функціонують англomовні магістерські програми з різних галузей права. Крім того, в аспірантурі вказаних університетів дозволяється написання та захист наукових робіт англійською мовою. У деяких навчальних закладах для участі в англomовних програмах вимагаються сертифікати про рівень володіння цією мовою.

Список використаних джерел

1. Нітенко О. В. Іншомовні компетентності фахівців права: європейський досвід та українські реалії / О. В. Нітенко // Вища освіта України. Темат. вип. Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу». К.: Ін. вищ. освіти НАПН України, 2013. –С. 196-200.

2. Courses and programmes URL: <http://www.jurinst.su.se/english/education/courses-and-programmes/master-s-level>.

3. University of Eastern Finland. URL: <http://www.uef.fi/en>

Кушевська Наталя Миколаївна,
старший викладач кафедри іноземних
мов Факультету права та міжнародних
відносин Київського університету
імені Бориса Грінченка

TEEN COURT PROGRAM – ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНА ПРОГРАМА ДЛЯ СТУДЕНТІВ ПРАВНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У МЕЖАХ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

У багатьох країнах світу (США, Великобританії, Бельгії, Франції, Німеччині, Японії), на відміну від України, судочинство у справах про злочини неповнолітніх здійснюється спеціалізованими судами різних модифікацій.

Ювенальна юстиція – це система захисту прав і законних інтересів неповнолітніх, яка об'єднує навколо спеціалізованого суду у справах неповнолітніх соціальні служби (органи і установи державної системи профілактики бездоглядності та